

31.10.23
Укр.літ

Клас: 9-А, Б
Вч.: Харенко Ю.А.

**Григорій Сковорода. Життя і творчість
філософа, просвітителя, поета.
*Християнські морально-етичні ідеали.
Біблійна основа творчості***

*“Всякому місту – звичай і
права», «De libertate»*

Сьогодні на уроці

- Віртуальна подорож життєвою стежкою Г.С.Сковороди.
- Занурення в філософію життя мандрівника і поета.
- Знайомство з ліричною спадщиною – збіркою “Сад божественних пісень”.

Віртуальний музей Г.С.Сковороди

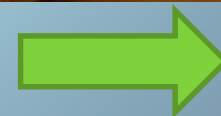
- 1722 рік...

У містечку Чорнухи
Лубенського повіту в
сім'ї малоземельного
козака Сави
Сковороди і
Пелагеї...

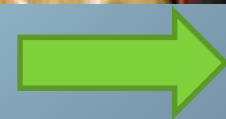
1734 - 1753 pp.

- **1734 року** (Григорію 12) навчався у Києво-Могилянській академії. Його навчання в Академії, з перервами, тривало до **1753**-го. Її бібліотека стала для нього джерелом знань. У навчанні був перший, і всі найкращі похвали належали йому.

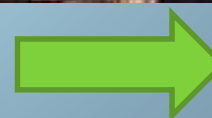
1741 – 1744 рр.

У 1741 році Григорія
забрали до Петербурга для
співу в придворній капелі,
звідки він повернувся у 1744-му.

1745–1750 pp.

До Європи...

1750- ті роки

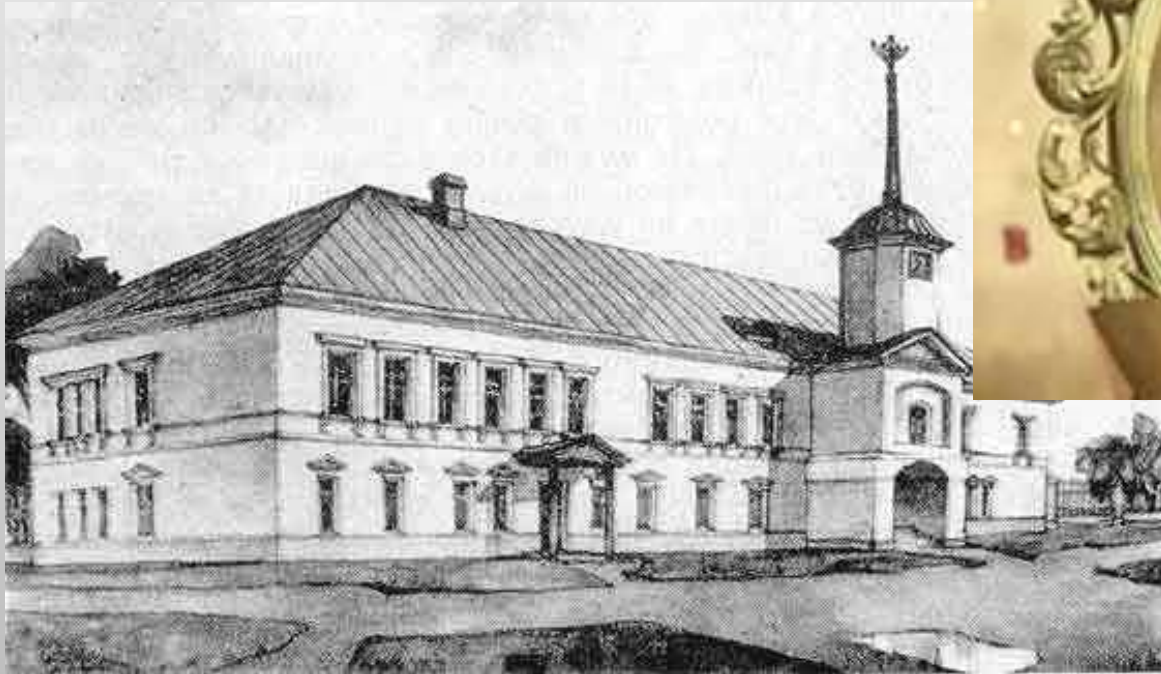
Викладає поетику в Переяславському колегіумі.

Пише підручник, у якому висловив прогресивні думки. Це не сподобалось консервативному переяславському єпископу.

1759 -1764; 1768 - 1769 рр.

- Викладацька діяльність. Працює в Харківському колегіумі.

1769 – 1794 рр.

Останні 25 років життя Сковорода провів
у вільних мандрах...

Філософ. Просвітитель. Поет

- *Філософ* - фахівець із філософії; мислитель, що розробляє питання світогляду.
- Людина, схильна до абстрактних міркувань, роздумів
- Людина, що розумно ставиться до життя, спокійно й стійко терпить злигодні, мінливість долі.

- *Просвітитель* - іст. прихильник просвітительства
- Пропагандист прогресивних ідей, знань, культури .
(Академічний тлумачний словник)

“ Всякому місту – звичай і права “

- *Паспорт твору*

Автор - Г.С.Сковорода.

Збірка “ Сад божественних пісень ” (№10), 1760 рр.

Жанр: філософсько – сатирична поезія.

Тема: сатиричне зображення панів, чиновників, купців, дворянсько-бюрократичної системи управління.

Ідея: ушанування справжніх життєвих цінностей; засудження і висміювання моральних вад суспільства

“ Всякому місту – звичай і права “

- *Художній напрям* – бароко.

- *Засоби виразності:*

епітети: ясний розум, нав'язливі думи;

порівняння : дім, як вулик , гуде;

метафори : непокоїть Венерин амур;

*риторичні запитання : Хто ж бо зневажить
страшну її сталь?*

рефрен: Я ж у полоні нав'язливих дум:

Лише одне непокоїть мій ум.

“ De libertate “ (“ Про свободу ”)

- *Паспорт твору*

Автор – Г.С.Сковорода. 1757 р.

Збірка - поезія не увійшла до складу збірки.

Жанр : ода, філософсько – громадянська лірика.

Тема: роздуми про волю як найбільшу суспільну цінність, Б.Хмельницького як взірця боротьби за свободу народу.

Ідея: піднести свободу як найвищу цінність життя людини.

“ De libertate “ (“ Про свободу ”)

- *Художній напрям* – бароко.

- *Засоби виразності:*

порівняння: *неначе воно золотеє;*

риторичне звертання: *Вольності отче, Богдане - герою;*

риторичне запитання: *Що є свобода?*

- *У протиставленні золота і свободи, на думку автора, перемагає свобода*

Підсумки:

❖ Вправа “ Закінчи думку ”:

- У життєвому шляху Г. Сковороди мене вразило...
- Г.Сковороду справедливо називають філософом, просвітителем, поетом, тому що...
- У своїх творах Г.Сковорода викривав такі вади людини, як...
- Історична особистість, яку підносить поет у поезії “ De libertate “...

Домашнє завдання

- Вивчити поезію “ Всякому місту – звичай і права “ напам'ять.
- Заповнити таблицю

Представник суспільства	Спокуси світу
Купець	
Поміщик	
Юрист	
Студент	
Селянин	

- Запропонувати варіант сторінки Г.Сковороди у соцмережі (за бажанням).

*Він свідомо обрав своїм кабінетом цілий світ,
при обмірковуванні його творів присутні були і небо
над головою, журавлі, джеки, тополі, озера, ліси
і тверда земля під ногами, а головне – люди.*

Павло Тичина

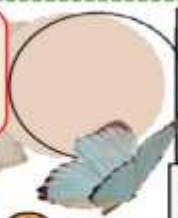
ПРИЙТИ У СВІТ ЛЮДИНОЮ ...
ГРИГОРІЙ САВИЧ СКОВОРОДА
(1722-1794)

*Видатні мислителі минулого, голос яких прозвучав чисто і правдиво,
стають голосом народу. Саме до таких мислителів належить
Григорій Савич Сковорода.*

1. Перегляньте відеоролик «Обличчя української історії. Григорій Сковорода» і дайте відповіді на питання.

Наведіть
курсор на
малюк та
натисніть
Ctrl+двіє кн.
миші

**Складіть пазли та дізнайтеся, що
було у торбині, з якою подорожував
Сковорода.**

ЦЕ ЦІКАВО!

Георгій Вишня, публіцист: «У певних колах Григорія Сковорода називають першим гіні у світі, і про це пишуть у блогах. Дійсно, його світогляд, філософія щастя та сердечна філософія були споріднені із поглядами перших гіні 60-х років у США».

1. Що «промовляють» ці предмети про їх власника?
2. У зв'язку з чим у фільмі згадано вислів Г. Сковорода: «Мені моя сопілка і вівця дорожчі царського вінця?»
3. Г. Сковорода іноді називають неформалом (або хіпі) XVIII ст. Поміркуйте, які факти з життя митця дають підстави, хай умовно, але погодитися з таким визначенням.

ДОВІДКА!

Для детального ознайомлення з біографією Г.Сковорода, прочитайте історико – біографічний роман В.Шевчука «Предтеча» чи поему Г.Білоуса «Вогонь у камені», або перегляньте художній фільм «Григорій Сковорода» (режисер І. Кавалерідзе).

